

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПЛАТНИ СИСТЕМ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПЕРАТИВНЕ ПОСЛОВЕ И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ПЛАТНИХ СИСТЕМА

**ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА У ВЕЗИ С ПРУЖАЊЕМ
ПЛАТНИХ УСЛУГА И ИЗДАВАЊЕМ
ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ЗА ПРВО ТРОМЕСЕЧЈЕ
2022. ГОДИНЕ**

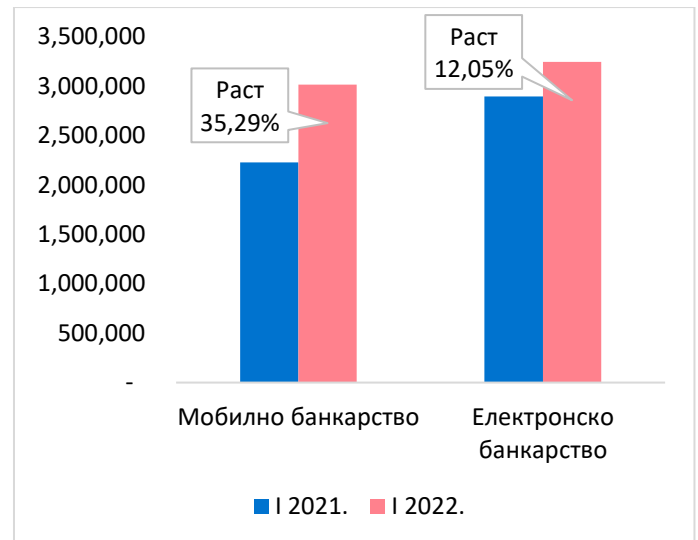
Мај 2022.

У првом тромесечју 2022. године, настављен је тренд раста броја корисника електронског и мобилног банкарства, тако да у односу на прво тромесечје 2021. године укупно повећање броја корисника (физичких и правних лица и предузетника) мобилног банкарства износи 37,52%, а корисника електронског банкарства 11,65%.

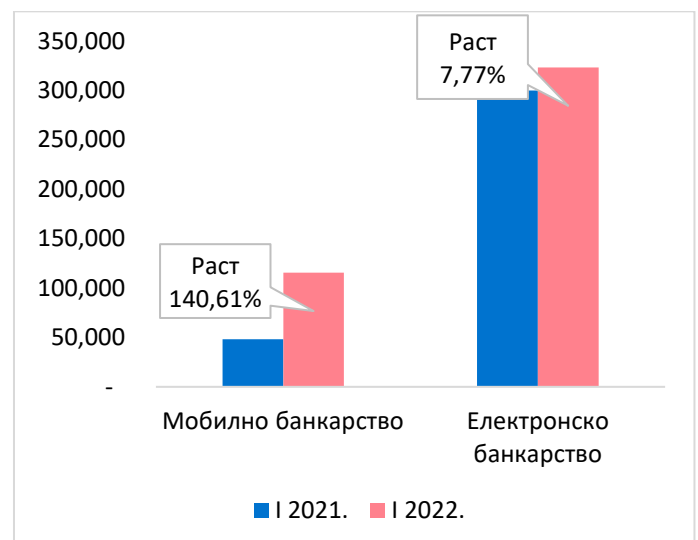
Према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у првом тромесечју 2022. порастао је број корисника физичких лица који имају уговорену услугу мобилног и електронског банкарства. Што се тиче мобилног банкарства, број корисника је повећан за 35,29% (са 2.227.787 физичких лица на крају првог тромесечја 2021. на 3.014.042 физичка лица на крају првог тромесечја 2022). Код електронског банкарства остварен је раст од 12,05% (са 2.896.410 физичких лица на крају првог тромесечја 2021. на 3.245.522 физичка лица на крају првог тромесечја 2022).

На сличан начин порастао је и број нових корисника електронског и мобилног банкарства међу правним лицима и предузетницима. Када је у питању мобилно банкарство, остварен је раст од 140,61% (са 48.027 правних лица и предузетника на крају првог тромесечја 2021. на 115.558 правних лица и предузетника на крају првог тромесечја 2022), а код електронског банкарства раст од 7,77% (са 299.956 правних лица и предузетника на крају првог тромесечја 2021. на 323.261 правно лице и предузетника на крају првог тромесечја 2022).

Графикон I.1.1. Број корисника – физичка лица

Графикон I.1.2. Број корисника – правна лица и предузетници

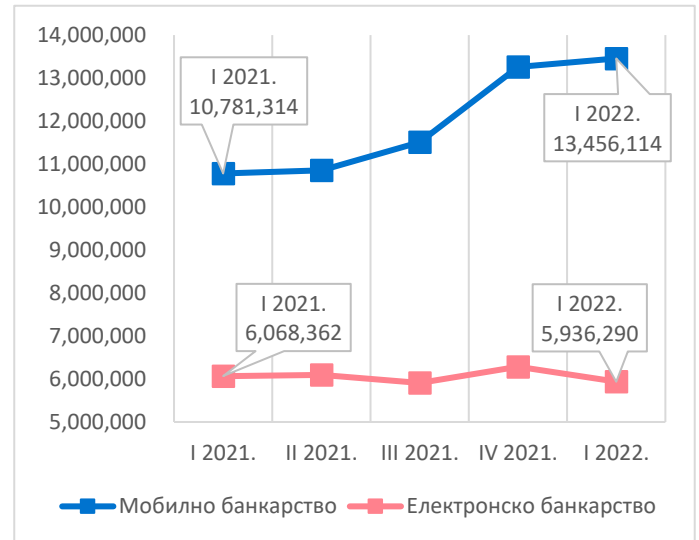

У првом тромесечју 2022. године, настављен је тренд раста броја извршених трансакција употребом мобилног и електронског банкарства, па тако у односу на прво тромесечје 2021. године укупно повећање броја извршених трансакција (физичких и правних лица и предузетника) употребом мобилног банкарства износи 26,91%, а код корисника електронског банкарства 4,21%.

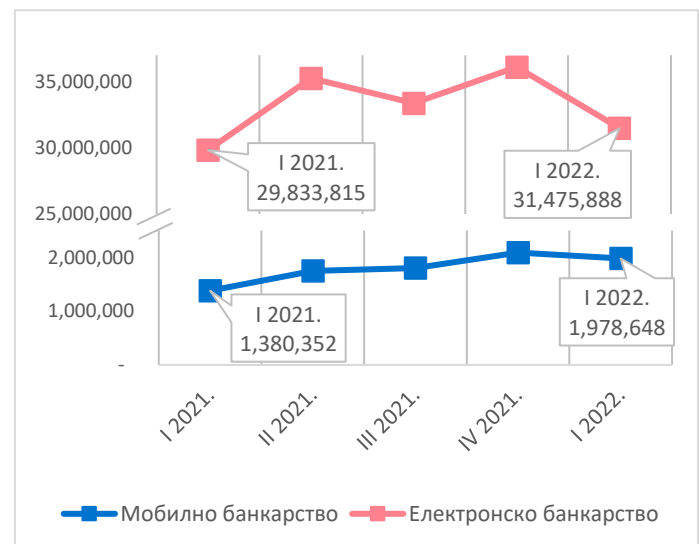
У групи физичких лица, број извршених трансакција употребом мобилног банкарства у првом тромесечју 2022. био је за 24,81% виши него у првом тромесечју 2021. године (13.456.114 према 10.781.314), док је број извршених трансакција употребом електронског банкарства у првом тромесечју 2022. био за 2,18% мањи него у првом тромесечју 2021. (5.936.290 према 6.068.362).

Ако се упореди прво тромесечје 2022. и прво тромесечје 2021. године, у групи правних лица и предузетника број извршених трансакција употребом мобилног банкарства порастао је за 43,34% (1.978.648 према 1.380.352). Број извршених трансакција употребом електронског банкарства у истом периоду порастао је за 5,50% (31.475.888 према 29.833.815).

Графикон I.1.3. Број извршених трансакција од стране физичких лица

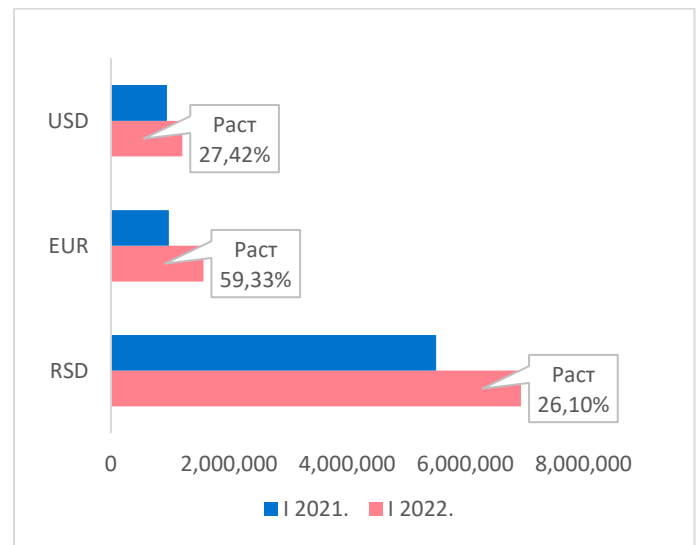

Графикон I.1.4. Број извршених трансакција од стране правних лица и предузетника

Број трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга наставља да бележи стабилан раст. Тако је у првом тромесечју 2022. извршено 9.958.290 трансакција куповине робе и услуга картицама и електронским новцем на интернету у свим валутама, што је за 30,69% више него у првом тромесечју 2021. године. Истовремено, број динарских плаћања за куповину преко интернет сајтова порастао је за 26,10% у односу на прво тромесечје 2021. године, што потврђује међутромесечни тренд броја трансакција извршених у динарима. У Табели I.1.1. приказане су три најзначајније валуте по броју и вредности интернет куповина робе и услуга извршених картицама и електронским новцем.

Графикон I.1.5. Интернет куповина робе и услуга картицама и електронским новцем (број трансакција)

Табела I.1.1. Број и вредност трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга

Број и вредност	I 2021.	I 2022.	Промена (%)
RSD:			
број	5.508.134	6.945.512	26,10%
вредност	12.466.233.145	17.383.689.247	39,45%
EUR:			
број	983.469	1.566.928	59,33%
вредност	40.576.527	70.390.726	73,48%
USD:			
број	948.145	1.208.093	27,42%
вредност	25.749.548	34.235.619	32,96%

У првом тромесечју 2022. године, проширена је прихватна мрежа на укупно 116.613 ПОС терминала, што је за 17,43%, односно 17.312 нових уређаја више него у првом тромесечју 2021. године. Број банкомата порастао је за 1,73%, а број виртуелних продајних места за 28,10%.

У првом тромесечју 2022. године, употребом картица у продајним објектима широм Србије извршена је 97.061.081 трансакција, што је за 22,36% више него у првом тромесечју 2021. године. Овај податак односи се на картице које су издале банке које послују на домаћем тржишту, док је у истом периоду број плаћања употребом картица банака које не послују у Републици Србији порастао за 53,11%, што указује на настављање тренда опоравка потрошње страних туриста, која је у првом тромесечју 2021. била смањена због ограничења кретања услед пандемије.

Број издатих платних картица на крају првог тромесечја 2022. износио је 10.257.318, што је за 6,33% више него на крају првог тромесечја 2021. године.

Што се тиче броја уговора о финансијским услугама који су закључени на даљину електронским путем, према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у првом тромесечју 2022. укупно је закључено 34.155 уговора, а од поменутог броја 4.907 уговора закључено је уз примену видео-идентификације корисника.

Табела I.1.2. Број уређаја и виртуелних продајних места на којима се прихватају платни инструменти

Картична плаћања		I 2021.	I 2022.	Промена (%)
Прихватна мрежа:	ПОС терминали	99.301	116.613	17,43%
	виртуелна продајна места	2.231	2.858	28,10%
	банкомати	3.064	3.117	1,73%
Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које је издао пружалац платних услуга из Републике Србије		79.323.655	97.061.081	22,36%
Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које није издао пружалац платних услуга из Републике Србије		3.689.988	5.649.866	53,11%
Издате платне картице		9.646.303	10.257.318	6,33%

У првом тромесечју 2022. године, настављено је обарање рекорда дневног броја плаћања реализованих у *IPS* НБС систему, и то 21. фебруара са 265.458 плаћања.

Све учесталије коришћење инстант плаћања потврђено је и повећањем броја и вредности извршених трансакција – раст од 47,73% (са 8.371.323 трансакције на 12.366.625 трансакција) и 55,51% (са 70,7 милијарди динара на 110 милијарди динара) у првом тромесечју 2022. у односу на исто тромесечје претходне године.

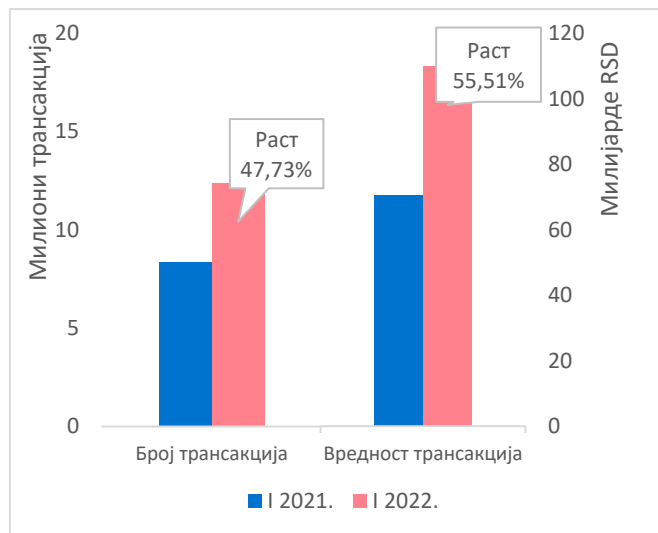
Даљем порасту коришћења инстант плаћања несумњиво ће, поред већ распрострањене услуге скенирања приказаног *NBS IPS QR* кода на рачуну/фактури, без укуцавања података у налог за плаћање, допринети и новоуведена услуга „*Prenesi*”. Реч је о услузи која корисницима омогућава једноставан пренос новца познавањем само броја мобилног телефона примаоца регистрованог за ову услугу, без уписивања или памћења броја рачуна примаоца. Регистрацију броја мобилног телефона за услугу „*Prenesi*” и коришћење овог сервиса за пренос новца банке омогућавају корисницима путем постојећих апликација мобилног банкарства.¹

Такође, Народна банка Србије је, у сарадњи с банкама учесницама у *IPS* НБС систему, наставила да уводи иновативна решења за извршавање инстант плаћања. Унапређен је постојећи метод плаћања на интернет продајним местима – поред скенирања *IPS QR* кода трговца, од почетка фебруара плаћање на интернету може се обавити и кликом у мобилном интернет претраживачу путем технологије *deep link*. Ради се о тренутно најједноставнијем виду плаћања на тржишту, а реализује се тако што се на интернет сајту трговца, којем корисници приступају путем мобилног телефона, одабере добро позната опција „*IPS skeniraj*”, а након тога банка чијом се апликацијом плаћа. После тог избора и клика на дугме *Плати*, од трговца се преузимају неопходни подаци и кориснику се отвара апликација мобилног банкарства, како би спровео аутентификацију на уобичајени начин и трансакција се извршава за неколико секунди.²

Табела I.1.3. Дневни рекорд броја плаћања реализованих у *IPS* НБС систему

Редни број	Датум	Број плаћања
1.	21. 2. 2022.	265.458

Графикон I.1.6. Број и вредност извршених трансакција у *IPS* НБС систему

Табела I.1.4. Показатељи рада *IPS* НБС система

<i>IPS</i> НБС систем	I 2021.	I 2022.
Број трансакција	8.371.323	12.366.625
Вредност трансакција	70.712.244.210,49	109.964.590.125,96
Просечна вредност трансакције	8.446,96	8.892,04
Просечан дневни број трансакција	93.015	137.407
Просечна дневна вредност промета	785.691.602,34	1.221.828.779,18

¹ У тренутку објављивања овог саопштења шест банака пружа услугу „*Prenesi*”.

² Током протеклог тромесечја, технологију *deep link* омогућило је девет банака.